

SMREČANOVINY

spravodaj Obecného úradu v Smrečanoch

3/2018

október 2018

Milí spoluobčania!

Tak, ako tomu bolo, aj bude, vždy sa nájdú veci a okolnosti, ktoré nás zarmútia, ale našťastie sú aj veci, z ktorých sa dá potešiť. Tento rok nie je výnimkou.

Ak dovolíte radšej budem hovoriť o tej svetlejšej a nie odvrátenej strane života. Tento rok si doslova užívame dobrú úrodu v našich záhradách a sadoch. Urodilo sa veľa malín, ríbezlí, višní, teraz sliviek, hrušiek, jabĺk. Dokonca i hrozno tu na Liptove dozrieva a už teraz je celkom sladké. Je to každého osobná vec, ale my to máme doma bez akýchkoľvek chemických postrekov. Chemicky ošetrovaných plodov sú plné obchody po celý rok a myslím, že sú aj cenovo celkom dostupné. Iba pred štyrmi rokmi zasadené malé sadenice hrozna teraz oberáme z balkóna na poschodí. Práve hrozno na Liptove je symbolom zmien, ktoré prináša otepľovanie, že vraj globálne... Čo nás čaká v budúcnosti nevie asi nikto z nás.

„Záleží len na nás“, spieva sa v známej piesni a je to do veľkej miery pravda. Ako by nám sama príroda, alebo ak chcete Boh, i touto cestou dobrej úrody hovorili, že sa

nemusíme báť, že by sme nemali čo jesť. Žiť sa dá aj bez prílišnej chemizácie, nadmernej ťažby surovín a tým aj obrovského plytvania so zdrojmi a cez hlavu prerastajúcou produkciou odpadu. Relatívne lacné potraviny vyvolávajú podľa britských odborníkov tzv. epidémiu obezity. Vysoké percento populácie s nadmernou hmotnosťou v Európe sa nám už javí ako samozrejmosť. Zanecháme po nás potopu, či skôr púšť alebo dobré, príjemné a dôstojné miesto pre život? Všade počujeme, že prílišné zameralenie sa na materiálnu stránku života rýchlo vyčerpáva zdroje planéty. Lesy sa zmenšujú, mnohé živočíšne druhy sú na pokraji vyhynutia. Legendárna Einsteinova veta o tom, čo nás čaká po vyhynutí obyčajných včiel, by nám mohla a mala byť mementom v prehodnotení si priorit.

Na štarte duatlonu. Foto-me-

Ruku na srdce. Nadmerný konzum a blahobyt často suverénne kralujú na prvých miestach hodnôt v našich životoch. Dokážeme sa pozrieť do očí mladej generácii, ktorá prichádza po nás? Zanecháme im zdravé zelené lesy a lúky plné života, úrodnú pôdu, čistú vodu a vzduch? Alebo nás zaujíma len rast HDP, najväčšia výroba automobilov v prepočte na obyvateľa, stav nášho účtu a hodnota nášho majetku?

Čo tak zmerať kvalitu medziludských vzťahov? Občas sa zverejňuje nejaký index šťastia, kde práve hospodársky vyspelé krajiny končia na chvoste svetových rebríčkov.

Za chvíľu máme u nás voľby do orgánov obecnej samosprávy. Je určite dobre, že ľudia majú raz za čas možnosť zvoliť si slobodne, priamo a tajne svojich zástupcov. Je potešujúce, že v našej obci je oproti minulosti viacej ľudí, ktorí majú záujem o veci verejné a rozhodli sa kandidovať vo voľbách. Či už budú zvolení tí, či iní, prosím nespáľme za sebou mosty dobrých medziludských vzťahov len preto, že priateľ alebo sused preferuje iného kandidáta ako ja. Tá konkurencia je zdravá a v konečnom dôsledku sa zmení na spoluprácu v prospech obce, v ktorej žijeme my, naše deti, či vnúčatá. Určite nemôžu byť zvolení všetci kandidáti. Pokojne si vysvetlime svoje predstavy, ale nepreháňajme to s osočovaním ľudí, či prikrášľovaním vecí, ako sme tomu žiaľ svedkami z tzv. veľkej politiky. Užime si radšej bohaté plody jeseň a radujme sa z celkom obyčajných vecí.

Peknú jeseň a zvyšok roka Vám želá

Ing. Vlado Šiarnik, starosta obce

Z OBECNÉHO ÚRADU

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Smrečanoch na svojom zasadnutí 20. septembra 2018:

- uložilo Stavebnej a Návrhovej a finančnej komisii rokovať s p. Ľudovíkom Rakom vo veci prehodnotenia situácie IBV pod Hôrkami s prizvaním vlastníkov susedných novostavieb;
- zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení;
- zobralo na vedomie stav projektov;
- odporučilo starostovi pripraviť podklady pre Žiadosť o finančné prostriedky cez MAS Horný Liptov a vypracovať projektovú dokumentáciu a ohlásenie drobnej stavby na altánok, detské hračky a 4x zastrešenie kontajnerov na TKO, sklo a plasty;
- zobralo na vedomie informáciu o voľbách do orgánov samosprávy obce;
- zobralo na vedomie Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Smrečany za I. polrok 2018;
- uložilo Komisii pre životné prostredie a verejný poriadok komunikovať s p. M. Timkom a MUDr. J. Jablonickým ohľadom odstránenia nelegálnej stavby a odpadu z verejného priestranstva;
- schválilo dar pre občianske združenie Folklórna skupina Smrečany na zakúpenie folklórneho oblečenia vo výške 800 €;
- schválilo rozpočtové opatrenie.

Platíme poplatok za odpady

Kto je povinný platiť poplatok?

Poplatníkom (osobou, ktorá je povinná platiť poplatok) je:

- Fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý alebo prechodný pobyt alebo užíva alebo vlastní nehnuteľnosť.
- Právnická osoba alebo podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce.
- Ak žije viacero osôb v spoločnej domácnosti, môže poplatkovú povinnosť prevziať na seba jeden z nich.

Kedy vzniká a zaniká poplatková povinnosť?

Poplatková povinnosť podľa zákona vzniká dňom, keď nastane skutočnosť, ktorá je viazaná na poplatníka. Takouto skutočnosťou je nadobudnutie trvalého alebo prechodného pobytu v obci, nadobudnutie oprávnenia užívať nehnuteľnosť (napr. kúpa nehnuteľnosti) alebo užívanie nehnuteľnosti (napr. nájom bytu).

Aká je sadzba poplatku?

Zákon ustanovuje jednotlivé kritériá určenia sadzby poplatku za odpady a ich minimálne a maximálne hodnoty. Obec si môže ustanoviť vo svojom všeobecne záväznom nariadení sadzbu poplatku v rozsahu stanovenom zákonom.

Oznamovacia povinnosť voči obci

Poplatník má voči obci oznamovaciu povinnosť. Je povinný obci oznámiť vznik, zánik poplatkovej povinnosti, prípadne zmenu skutočností rozhodujúcich na vyrubenie poplatku. Lehota

na splnenie povinnosti je 30 dní a začína plynúť v deň, keď nastali skutočnosti rozhodujúce o vzniku, zmene alebo zániku poplatkovej povinnosti.

Vyrubenie poplatku a spôsob jeho platenia

Obec vyrubuje poplatok každoročne rozhodnutím (platobný výmer) na celé zdaňovacie obdobie v termíne vyrubenia daní z nehnuteľnosti. Takto vyrubovaný poplatok je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Pomernú časť poplatku obec vyrubí v prípade, ak poplatníkovi vznikne poplatková povinnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia. Pri poplatníkoch, ktorí žijú v spoločnej domácnosti, obec vyrubí poplatok ich zvolenému zástupcovi.

Je možné žiadať o zníženie alebo odpustenie poplatku?

Obec môže poplatníkovi za určité obdobie, ktoré trvá viac ako 90 dní v priebehu zdaňovacieho obdobia a počas ktorého sa nezdržiava alebo sa nezdržiaval na území obce, poplatok znížiť alebo odpustiť. Podmienky spolu s potrebnými dokladmi na zníženie alebo odpustenie poplatku obec určila vo všeobecne záväznom nariadení.

Týmto upozorňujeme všetkých občanov, ktorí sa viac ako 90 dní v zdaňovacom období nezdržiavajú alebo nezdržiavali na území obce a majú záujem o zníženie/oslobodenie poplatku za odpady, aby túto skutočnosť preukázali najneskôr do 31. 1. zdaňovacieho obdobia relevantným dokladom, ktorým je: potvrdenie

školy o návšteve školy, kópia pracovnej zmluvy, potvrdenie o prechodnom pobyte v inej obci a potvrdenie o zaplatení poplatku na príslušné zdaňovacie obdobie v mieste prechodného pobytu, potvrdenie o dobe pobytu v zariadení na výkon trestu, vo výchovnom zariadení, v zariadení poskytujúcom zdravotnícke a sociálne služby a pod.

Na základe doručenia relevantného dokladu (osobne, mailom) sa zníženie/odpustenie poplatku uplatní len v danom zdaňovacom období. V prípade záujmu o zníženie/odpustenie poplatku aj na ďalšie zdaňovacie obdobie (ďalší rok) je relevantný doklad nutné predkladať opakovane.

Príklady:

- *syn s trvalým pobytom v obci Smrečany žije a pracuje trvalo v zahraničí a požaduje o zníženie/oslobodenie platenia poplatku za odpady – predloží kópiu pracovnej zmluvy alebo potvrdenie o nájme bytu (aj v prípade, že doklady už prekladal minulý rok)*
- *ex/manželka s trvalým pobytom v obci Smrečany už nebýva v spoločnej domácnosti, odšťahovala sa do inej obce a požaduje o oslobodenie poplatku za odpady – predloží každoročne potvrdenie o prechodnom pobyte a úhrade poplatku za odpady z inej obce*
- *dcéra s trvalým pobytom v obci Smrečany študuje a do školy nedochádza denne, ale býva na internáte a požaduje o zníženie/oslobodenie poplatku za odpady – každoročne predloží potvrdenie o návšteve školy*
- *stará mama s trvalým pobytom v obci Smrečany je dlhodobo umiestnená v do-*

move dôchodcov a požaduje o zníženie/oslobodenie poplatku za odpady – každoročne predloží potvrdenie o pobyte v zariadení.

V prípade, že táto skutočnosť dokladom preukázaná nebude, bude osoba, ktorá sa viac ako 90 dní v zdaňovacom období nezdržiava alebo nezdržiavala na území obce, vyrubený poplatok v plnej výške.

Povinnosť čipovať psov

Od 1. 9. 2018 vstúpila do platnosti novela zákona, ktorá mení zákon o veterinárnej starostlivosti. Uvedená novela okrem iného upravuje a stanovuje povinnosti aj pre fyzické osoby - občanov, ktorí chovajú psy. Vlastník psa narodeného do 31. augusta 2018 je povinný zabezpečiť trvalé označenie psa najneskôr do 31. októbra 2019. Označiť zviera transpondérom môže len súkromný veterinárny lekár, ktorý je za úkon oprávnený požadovať úhradu najviac 10 eur. Ak si občan nezabezpečí na svoje náklady trvalé označenie svojho psov, orgán veterinárnej správy mu uloží pokutu vo výške 50 eur.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Naši jubilanti:

*Leto už prešlo, prišla jeseň,
do srdca sa nám vkráda tieseň...
Ale vy, nedajte sa!
V jeseni sú plody - krása.
Nech vám aj v jeseni srdce plesá, jasá.*

Gejdošová Mária – 70 rokov
Halajová Anna – 70 rokov
Kořínková Darina, Mgr. – 70 rokov
Hološová Eva – 85 rokov

Opustili nás:

*Všade ťa smútok obletuje.
Všetko ti vraví: „Zbohom, treba ísť...“
Lúčia sa žalud, gaštan, plody tuje,
Slabnúce slnce, padajúci list...*

Šuna Milan, Ing.
Jančová Jarmila
Klonga Milan
Turoň Dušan
Širica Branislav, Ing.

Narodili sa:

*Dnes vaše dieťa núka náruč svetu,
hoc ešte plače, chcelo by sa smiať
a vypovedať jednu prostú vetu –
v nej všetkým čistú lásku odovzdať.*

Rodičom Alexandre a Michalovi Gejdošovi sa narodila tretia dcéra Michaela.

Rodičia Miroslava a Juraj Uram privítali na svet prvého potomka Juraja.
Rodičia Martina a Ján Kokavec sa tešia z prvého potomka Jakuba.

Manželstvo uzavreli:

*Nech si vás láska objíma
po všetky roky spolu.
Nech život obom nehu dá
a vloží šťastie do rúk.*

Lehotská Zuzana – Kráľ Martin
Ťasnochová Petronela – Mgr. Šiarnik Martin
Kováčová Katarína – Ing. Fraňo Dušan

Opýtali sme sa starostu obce

Prečo sa neurobilo oplatenie dolného detského ihriska aspoň od cesty a nejaký altánok, keď sa o tom už dlhšie hovorilo? Myslím si, že je v obci treba viac myslieť aj na jej najmladších obyvateľov.

Obec Smrečany je členom miestnej akčnej skupiny /MAS/ Horný Liptov. Na základe pripravovanej výzvy je možné takéto aktivity financovať práve z nej. Naša obec preto na základe porady predstaviteľov členských obcí v L. Hrádku pripravuje podklady na podanie žiadosti o finančné prostriedky na oplatenie ihriska, vybudovanie niekoľkých hracích prvkov pre deti a zastrešeného altánku na ihrisku. Podobne v rámci už podanej žiadosti na zateplenie kultúrneho domu z minulého roku je predmetom žiadosti aj vybudovanie hojdačiek, šmyklavky s pieskoviskom a detského kolotoča pri kultúrnom dome, čo by mohlo zlepšiť podmienky využitia voľného času našich najmenších.

KOMUNÁLNE VOLBY

Obecná správa

Už od stredoveku sa v obciach i mestách postupne formovala obecná správa. Nositeľom verejnej moci v zemepanských dedinách bola šľachta, neskôr sa začali vytvárať obecné orgány na čele s richtárom a prísažnými. Títo boli nástrojom zemepána na presadzovanie záujmov voči poddaným. Až do roku 1773 bolo richtárstvo dedičné.

V 18. storočí tereziánsky urbár upravuje obecné orgány - všetci poddaní si volili richtára na návrh zemepána. Pomocným orgánom richtára bol notár a prísazní, ktorých si obec volila bez obmedzenia. Po zrušení poddanstva sa podriadené postavenie richtára zmenilo. Prísazníkov nahradilo obecné zastupiteľstvo, v roku 1924 sa pomenovanie richtár zmenilo na starostu. Počas rokov 1939-1945 viedli dedinu komisári obce, po roku 1945 stáli na jej čele Miestne národné výbory, od roku 1990 bolo pre hlavu obce znovu zavedené pomenovanie starosta.

Smrečianski richtári dlhé roky úradovali v obecnej kancelárii prerobenej zo sypárne jedného z panských kaštieľov pri evanjelickom kostole. Niektoré mená richtárov sa zachovali v súvislosti s výstavbou škôl alebo s inými významnými udalosťami v dedine. Poznáme mená týchto smrečianskych richtárov, starostov, obecných komisárov a predsedov MNV: okolo 1789 - Michal Patosci, okolo 1827 - Michal Mudroň, okolo 1829 - Adam Húska,

1859 - Ján Poruben, druhá polovica 19. storočia - Michal Ondrejček, 1880-1917 - Michal Juráš, prvá polovica 20. storočia - Michal Jančo, Adam Širica, Matej Mudroň, Juraj Kordoš, Miloš Juráš, Matej Čerstvík, Michal Birický, Ján Frniak, Ján Trizna, druhá polovica 20. storočia - Ján Mudroň, Ján Kacera, Ján Hrnčiar, Michal Šiarnik, Martin Antoška, Ján Kondor, súčasnosť - Miroslav Okolisányi, Ing. Ladislav Hološ, Ing. Vladimír Šiarnik.

-archív obce-

Budova bývalého obecného úradu.

Foto: -archív obce-

Otázky a odpovede poslancov a starostu obce

Končí sa štvorročné komunálne volebné obdobie. Do obecného zastupiteľstva sme si volili siedmich zástupcov, ktorí pracovali v jednotlivých komisiách spolu s ďalšími obyvateľmi našej obce. Ponúkame prehľad jednotlivých komisií a ich členov:

Komisia cestovného ruchu - PHDr. Jarmila Antošková, Ing. Anna Mlynarčíková, Ing. Michal Sochor (ČR) - zániknutá;

Komisia pre kultúru a šport - Martin Šimún, Peter Halaj, Iveta Galicová, Mgr. Darina Kořínková, Mgr. Miroslava Uramová, Ing. Dušan Trizna;

Komisia životného prostredia a verejného poriadku - Jozef Križian, Pavel Antoška, Ing. Vladimír Kročan;

Stavebná komisia - Peter Halaj, Pavel Halaj, Ing. Vladimír Kročan, Ing. Juraj Kučera, Lubomír Žemba;

Návrhová a finančná komisia - Peter Halaj, Ing. Luboš Suský, Ing. Pavel Šiarnik, Martin Šimún.

Dosluhujúcim poslancom a starostovi obce sme položili tri nasledujúce otázky ohľadom ich činnosti pre obec, zo všetkých ôsmich opýtaných nám odpovedali šiesti.

Odpovede uverejňujeme v plnom znení.

1. *Ako hodnotíte svoju činnosť na pozícii starostu/ v obecnom zastupiteľstve, v akej komisii ste pôsobili?*
2. *Je niečo, čo ste ako starosta obce/ poslanec nestihli urobiť v tomto volebnom období?*
3. *Budete kandidovať v nadchádzajúcich voľbách?*

Odpovedá starosta obce Ing. Vladimír Šiarnik

1. Vždy je čo zlepšovať, hodnotenie nechám na spoluobčanov. Chvalabohu sa pri ústretovosti občanov, poslancov, ale aj dobrých vzťahov mimo obce podarilo v posledných 4 rokoch vymeniť staré liatinové potrubia v úseku od žiarskeho vodojemu až po nižný ko-niec. Zlepšila sa tak kvalita vody pre väčšinu obyvateľov obce a tak budeme môcť v najbližšom období vybudovať i poslednú III. etapu chodníka od by-

toviek po odbočku na družstvo. V rokoch 2016 a 2017 sa podarilo zabezpečiť opravu takmer kilometrového úseku hlavnej cesty cez obec a opraviť časť miestnych komunikácií, vrátane parkoviska pred obchodom a námestia. Po rokoch príprav a budovania inžinierskych sietí mladé rodiny mohli skolaudovať prvé domy v nových častiach a tak nám za 4 roky pribudlo 60 nových obyvateľov, teda asi desatina občanov obce. Snažíme sa zveľaďovať majetok obce, ktorý nám po ukončení budovania nových miestnych ciest, verejného osvetlenia a chodníkov narástol takmer o polovicu.

2. Bol by som rád, keby sa nám spolu so susednou obcou Žiar viac podarilo dobudovať vybavenosť pre športovcov na novom ihrisku, opraviť miestne komunikácie v časti pred ústavom soc. služieb a urobiť veľmi poškodenú cestu od križovatky na nižnom konci smerom na Veternú Porubu. Na túto cestu Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Smrečanoch schválilo príspevok 7.000.- €. Mrzí ma, že sa ešte nepodarilo zatepliť fasádu a vymeniť okná na kultúrnom dome a požiarnej zbrojnici, pretože naše podané žiadosti ešte neboli vyhodnotené.

3. Áno, ak získam podporu, rád by som pokračoval v začatých projektoch a tak mohol napomáhať k stálemu zlepšovaniu kvality života všetkých občanov obce.

Odpovedá poslanec Ing. Vladimír Kročan

1. Do „poslaneckého kresla“ som sa dostal až v polovici funkčného obdobia ako náhradník. Ako nováčik

v obecnom zastupiteľstve a učiaci sa poslanec som v celku spokojný so svojou činnosťou.

Pôsobil som v Stavebnej komisii a Poriadkovej komisii a to aj v čase, keď som ešte nebol poslancom OZ.

2. Samozrejme, že vždy sa dá spraviť ešte niečo viac, ale za toto moje „skrátene“ obdobie sa mi podarilo aspoň niečo urobiť. Či to bolo dosť, ohodnotia ľudia.

3. Áno, v nasledujúcich voľbách budem kandidovať za poslanca obecného zastupiteľstva.

Odpovedá poslanec Ing. Ľuboš Suský

1. V uplynulom volebnom období som bol členom Návrhovej a finančnej komisie, kde sme pripravovali finančný plán k investičným návrhom.

2. V každom volebnom období sa urobilo mnoho vecí, ktoré posúvajú našu obec Smrečany k lepšiemu. Každé zastupiteľstvo urobilo mnoho krokov ako zlepšiť, zjednodušiť, či skrásliť život v našej obci. Niekedy sa veci hýbali rýchlejšie, inokedy pomalšie. Určite ešte ostali nesplnené veci, preto by som bol rád pri ich realizácii a dokončení.

3. Áno kandidovať budem aj v nasledujúcom volebnom období.

Odpovedá Ing. Pavel Šiarnik

1. Moju činnosť v Obecnom zastupiteľstve v Smrečanoch (OZ) by som nerád hodnotil, tú môžu posúdiť ostatní poslanci alebo občania, ktorí sa zasadnutí OZ zúčastňovali. A, nakoniec, vysvedčenie dostaneme v nadchádzajúcich voľbách. V tomto volebnom období som pôsobil v Návrhovej

a finančnej komisii, ktorej úlohou je pripravovať náplň a program zasadnutí OZ, návrh a úpravy rozpočtu obce, príprava rozpočtových opatrení, posudzovanie rôznych žiadostí a návrh riešenia operatívnych úloh určených pre OZ. Ak by som mal hodnotiť činnosť obecného zastupiteľstva ako celku, hodnotím ju ako veľmi dobrú; spolupráca bola konštruktívna a kultivovaná bez ohľadu na politickú príslušnosť poslancov.

2. Pred voľbami 2014 sme občanom sľúbili, že po rokoch „neviditeľných“ prác na inžinierskych sieťach pod zemou opravíme cesty a vybudujeme nový chodník cez obec. To sa deje od prvého roku volebného obdobia po súčasnosť; navyiac si táto činnosť vyžiadala vynútené investície (výmena 50-ročného vodovodného potrubia pod chodníkom, oprava plota a vstupu do materskej školy). V roku 2017 bola dokončená investične náročná akcia IBV Pod Hôrkami. Jediné, čo sme, možno, nestihli dotiahnuť je komunikácia s občanmi – starší občania uprednostujú skôr osobný kontakt, mladším je bližšia elektronická komunikácia a sociálne siete. Takisto rôzne časti obce, dokonca rôzne ulice majú inú predstavu o obecných prioritách. A tak sa nám stalo, že aktivity, ktorú v ankete podporilo viac ako 2/3 domácností (Žiadosť investora o výstavbu reštauračného zariadenia), vyvolala ostrý nesúhlas dotknutej lokality. Verím, že sa nám podarí vytvoriť akési „záujmové mapy“ a dokážeme s občanmi efektívnejšie komunikovať a spoznať ich skutočné priority a potreby.

3. Áno.

Plány našich otcov spred 30 rokov začínajú mať reálne kontúry; v domoch v novej časti obce sa narodili prvé deti, „Náš dom“ sa po rekonštrukcii stal administratívnym a kultúrnym centrom obce, obe susedné dediny spojil rodiaci sa športový areál... Určite tomu ešte niečo chýba, ale viem, že máme na to, aby sa tieto veci posunuli dopredu. A rád by som tomu pomohol.

Odpovedá poslanec Martin Šimún

Vážení spoluobčania,

končí sa ďalšie volebné obdobie... aj pri tejto príležitosti si uvedomujem, ako ten čas letí. Veď je to už 12 rokov, keď som začal pôsobiť v našej obci ako poslanec. Na prvú otázku nemôžem odpovedať, pretože človek sám seba nemôže hodnotiť. Prácu poslancov ako aj pána starostu zhodnotia občania – voliči v nasledujúcich voľbách. Môžem len konštatovať, že aspoň podľa mňa sa v uplynulom volebnom období urobil v našej obci kus roboty. Okrem iného som pôsobil hlavne v oblasti kultúry a športu. Hovorí sa, že práca s ľuďmi je ťažká...no musím povedať, že mne sa s našimi ochotnými občanmi v našich spolkoch pracovalo veľmi dobre. Organizovali sme a pripomínali si rôzne udalosti a výročia, ktoré prináša samotný rok. V zime divadlo, hokejový turnaj, beh na lyžiach, na jar fašiangy, Deň matiek, sadenie májov, v lete Deň detí, letné akcie, výročie SNP, beh za zdravé srdce, posedenie pre seniorov, výročie vypálenia obce... atď. až opäť po rozsvietení vianočného stromčeka.

Medzi najväčšie kultúrne akcie v uplynulom období asi patrilo 70. výročie otvorenia kultúrneho domu, 110. výročie divadelného súboru Rozmajrín, spolupracovali sme aj pri oslavách 130. výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru. Nedávno som mal tú česť pomôcť pri oslavách a účinkovať v programe pri príležitosti 70. výročia otvorenia „starobienca“, teraz domova sociálnych služieb. Vďaka zamestnancom a hlavne klientom DSS – krásne oslavy, plné emócií. Práve v deň osláv sa dožil „náš“ Emilko Bialoň, najstarší klient DSS 82 rokov! V našej obci resp. v ústave žije už 57 rokov! Určite si ho mnohí pamätáte už z detstva, keď ako „vrátnik“ s kľúčmi v ruke tvoril neodmysliteľnú súčasť ústavu. Takže Emilko, ešte raz všetko najlepšie!

Na druhú otázku, čo sme nestihli urobiť...? Ako sa hovorí, nikto nie je dokonalý, ani všemohúci. Možno, že sa dalo spraviť viac... ak náhodou budem naďalej zvolený, bol by som rád, keby sa nám podarilo dotiahnuť do úspešného konca projekt rekonštrukcie a zateplenia kultúrneho domu, ktorý sme podali a čakáme na vyhodnotenie a schválenie. Samozrejme by som bol rád, keby naďalej pôsobilo v našej obci toľko aktívnych spolkov a ľudia v nich by boli ochotní pomôcť pri organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí v našej obci. Aj v roku 2019 určite bude čo organizovať. Okrem iného si pripomenieme 720 rokov od prvej písomnej zmienky o našej obci, ako aj 40. výročie založenia našej folklórnej skupiny.

No a k tretej otázke... áno, budem kandidovať. Aj keď som občas dosť vyťažovaný rôznymi povinnosťami, v tomto

roku som sa stal starým otcom. A keďže syn s rodinou sa časom chce presťahovať do „rodnej obce“, je to pre mňa nová motivácia, s ktorou, ak dostanem možnosť, sa budem snažiť naďalej pomôcť tejto peknej dedinke a ľuďom v nej.

Na záver by som sa chcel poďakovať za dobrú spoluprácu starostovi Vladkovi Šiarnikovi, poslancom obecného zastupiteľstva, členom kultúrnej komisie. Ďakujem vedeniu TJ Družba Smrečany – Žiar za spoluprácu v oblasti športu, hlavne ďakujem obetavým ľuďom vo folklórnej skupine, ľuďom z divadelného súboru Rozmajrín, šikovným rodičom a deťom, pani riaditeľke, učiteľkám a deťom zo škôlky ako aj všetkým aktívnym ľuďom v našich spolkoch.

Som veľmi rád, že na rozdiel od susednej obce je tu veľký záujem o veci verejné. Až 15 kandidátov na poslanca chce pomôcť tejto obci! Je dobré, že voliči si budú mať z čoho vyberať. Dúfam, že zo zvolených kandidátov sa časom nestanú „páni poslanci“, ale naďalej budú nosiť v srdci názov „obecní sluhovia“, ktorí budú slúžiť a pomáhať ľuďom v dedinke.

V tomto roku bolo v našej obci veľa úmrtí... pri týchto smutných udalostiach si človek uvedomuje, čo je v tom živote najdôležitejšie. Dúfam preto, že „predvolebná kampaň“ prebehne pokojne a slušne, bez nejakých negatívnych emócií! Veď nepôjde o život, ale len o „lukratívne“ starostovské a poslanecké kreslá... voliči si vyberú a život pôjde ďalej. Ešte raz ďakujem všetkým za spoluprácu a prajem peknú jeseň a hlavne veľa toho zdravia!

Odpovedá poslanec Peter Halaj

1. Pracoval som v Komisii pre kultúru a šport a v Stavebnej, Návrhovej a finančnej komisii. Práca v týchto komisiách sa navzájom prelína, na kultúrne a športové podujatia sú potrebné peniaze, ktoré tiež treba na opravu ciest, chodníkov a iných stavebných prác, na ktorých sa zastupiteľstvo uznieslo. Skĺbiť všetky požiadavky bolo náročné a nie vždy sa všetko podarilo k spokojnosti občanov. Moju prácu a prácu mojich kolegov v zastupiteľstve nech hodnotia občania.

2. Na začiatku volebného obdobia sme si naplánovali, čo chceme spraviť pre rozvoj obce, pre skrášlenie prostredia, pre kultúrne a športové vyžitie občanov. Čiže niečo, čo skvalitní život obyvateľov obce. Väčšinu týchto cieľov sa aj podarilo splniť. Niektoré projekty pribudli, iné sa zrealizovať nepodarilo. Som rád, že do konca roka 2018, má obec Smrečany cestné komunikácie bez rozkopávky a s novým asfaltovým kobercom. Tie projekty, ktoré sa nezrealizovali a nevyžadujú si vysoké finančné náklady sa budú realizovať v nasledujúcom období.

3. Nie, nebudem.

Odpovedá poslanec Ing. Ján Janiček

Ako poslanec som mal dve priority:
- Ako poslanec OZ a zároveň predstaviteľ Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Smrečanoch som sa snažil o dobrý a korektný vzťah medzi obcou a poľnohospodárskym družstvom, ktoré je v obci jediným fungujúcim ekonomickým podnikom. Myslím si, že táto spolupráca bola na dobrej úrovni a to zvlášť v súčasnosti, kedy

niektorým spoluobčanom prekáža poľnohospodárska prvovýroba. Obec Smrečany bola i v minulosti známa dobrými a pracovitými gazdami, ktorí boli rešpektovaní v širokom okolí. Túto tradíciu zachováva i naše poľnohospodárske družstvo, ktoré šíri dobré meno nielen v celom regióne, ale i na celom Slovensku a tak sa dostáva do povedomia dobré meno obce Smrečany. To sa prejavilo z môjho pohľadu i na veľmi dobrej spolupráci s obcou pri riešení a hľadaní východísk z každodenných problémov.

- Druhou mojou prioritou ako poslanca bola aktívna účasť na získavaní dotácií a grantov nielen pre obec, ale i pre fungujúce zložky v našej obci. Z môjho pohľadu by som aktívnejšie pristupoval hlavne k spolupráci s obcou pri získavaní dotácií a grantov v prospech obce a zložiek v obci.

Pre ďalšie volebné obdobie chcem kandidovať za poslanca obecného zastupiteľstva i s prihliadnutím na skutočnosti uvedené vpredu .

Kandidáti do OZ

Miestne komunálne voľby sa budú konať 10. novembra 2018, svoje hlasy môžete odovzdať nasledujúcim kandidátom:

Prijaté kandidátne listiny na poslancov OZ:

- Martin Moravčík, Ing.; predkladá Kresťanskodemokratické hnutie;
 - Jerguš Bača, Mgr.; Jozef Križian; Vladimír Kročan; Luboš Suský, Ing.; Pavel Šiarnik, Ing.; Vladimír Šiarnik, Ing.; predkladá Sdkú – ds - slovenská

demokratická a kresťanská únia – demokratická strana;

- Ján Janiček, Ing.; Jozef Užík, Ing.; predkladá Smer – sociálna demokracia;

- Miroslav Stromko, predkladá Šanca;

- Martin Suský, nezávislý kandidát;

- Martin Šimún, nezávislý kandidát;

- Miroslav Števkó, Ing., nezávislý kandidát;

- Dušan Turon, nezávislý kandidát;

- Viera Urbanová, Ing., nezávislá kandidátka.

Prijaté kandidátne listiny na starostu obce:

- Ladislav Hološ, Ing., predkladá Kresťanskodemokratické hnutie;

- Vladimír Šiarnik, Ing., predkladá Sdkú – ds - slovenská demokratická a kresťanská únia – demokratická strana.

-mu-

Rozhovor

Smrečanec Matej Šiarnik bol aj tento rok počas leta v zahraničí, a preto sme mu položili niekoľko otázok k jeho letným dobrodružstvám.

Kde presne si bol tento rok počas leta?

Minulý rok som pôsobil na Cypre, tento rok o trošičku bližšie a to v Turecku. Opäť sa jednalo o pracovný pobyt pre najväčšiu cestovku na Slovensku. Z predchádzajúcich skúsenosti a zážitkov zo severného Cypru z roku 2017 (patriaci Turecku) som chcel opäť zažiť tureckú mentalitu, spôsob života

a ich kultúru na vlastnej koži. Dokonca ma Turecko tak zaujalo, že som si zapísal turečtinu na mojej škole, kde študujem v BB a nakoniec som úspešne urobil skúšku na áčko.

Ako by si podľa tvojho názoru zhodnotil Turecko?

Bol som väčšinu času v turistických oblastiach, ktoré sú vždy akousi výkladnou skriňou krajiny. Prirovnal by som to možno, ako keď sa bavíme o Slovensku. Na našom území máme taktiež turistické oblasti, ktoré navštevuje každoročne viac a viac návštevníkov. Avšak, máme aj oblasti, ktoré neprekvitajú ničím špeciálnym a pre bežných turistov nemajú čím ohúriť. A tak je ťažko zhodnocovať a začleňovať Turecko do jednej skupiny.

Čo obdivuješ na Turkoch?

Na Turkoch sa mi páči ich vzájomná spolupráca, držia spolu ako národ a práve z toho pramení ich sila a postavenie vo svete. Preto aj my by sme si mali viac pomáhať bez ohľadu na vierovyznanie, politické presvedčenie alebo vek. Všetkým by sa nám lepšie žilo, keby existovalo viac štedrosti a najmä života bez závidosti jeden druhému.

Aké miesto ťa najviac zaujalo?

Najviac ma zaujalo mesto Denizli, ktoré leží vo vnútrozemí. Bol som úprimne prekvapený, aké moderné budovy, či infraštruktúra sa tu nachádza. Najviac ma fascinovala kvalita vozoviek. Cesty neboli rozbité. Všetky výtlky, ktorých nebolo veľa, opravovali v noci, aby nenarušili plynulosť premávky počas dňa. Máme sa určite čím inšpirovať.

Aké sú tvoje najbližšie cestovateľské plány?

Za pár dní odchádzam do Chorvátska, kde budem študovať v rámci európskeho programu Erasmus+ s podporou z Európskej únie.

Čo by si chcel odkázať čitateľom Smrečanovín na záver?

Chcel by som motivovať deti a mládež, ktorí nemajú talent na jazyky. V škole sa trápia, aby nezúfali a neveshali hlavy. Stačí byť v zahraničí niekoľko mesiacov a človek hneď pochyťtí základy daného jazyka a nemá problém dorozumieť sa.

Foto: -mš-

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

MS SČK v Smrečanoch

MS SČK v SMREČANOCH
pripravuje

UKÁŽKU JESENNÉHO
ARANŽOVANIA

stretneme sa v sobotu **27. októbra 2018 o 15.00 hod.**
v spoločenskej miestnosti kultúrneho domu

Príďte sa inšpirovať a presvedčiť, čo dokážu vytvoriť šikovné ruky našej členky.
Tešíme sa na Vašu účasť!

Dobrovoľní hasiči pomáhali nielen pri požiaroch, ale aj častých povodniach v obci. Najväčšie záchranné práce: 1902 - vyhorel v Smrečanoch nižný koniec, zhoreli domy od Jána Hološa (u Kubov) po Jána Urama, príčina - vyneseny žeravý popol; 1912 - zhorel kaštieľ Bogušovie, príčina - neznáma; 1930 - horelo 31 domov a hospodárskych budov na Žiari, príčina: neopatrnosť pri pečení koláčov; 1944 - vypálenie obce nemeckými fašistami; 1958 - najväčšia povodeň za posledných 100 rokov; 1983 - požiar na JRD, zhorela strecha na kravíne, príčina - odhodnená nedofajčená cigareta.

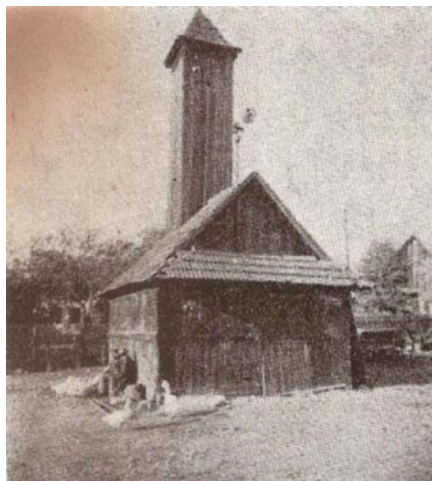
Spoločný hasičský spolok Smrečany-Žiar trval približne 20 rokov, potom sa Žiarania osamostatnili. Pre uschovanie striekačiek a sušenie hadíc bola spoločne postavená na vyšnom konci v obci (pred Števkom) drevená hasičská zbrojnica s vežičkou, nová hasičiareň bola dostavaná v roku 1962.

-archív Jána Čerstvíka-

Čo ste hasiči, čo ste robili

130 rokov dobrovoľnej požiarnej ochrany v Smrečanoch

Dobrovoľný hasičský spolok bol prvým organizovaným zborom proti živelným pohromám, ktorý vznikol v roku 1888 spoločne pre obce Smrečany a Žiar. Prvým veliteľom bol Emanuel Koritšánsky, povolaním učiteľ. Jeho zástupcami boli za Smrečany Jozef Smreczanyi a za Žiar Dzuroška - Kováč. Celkovo mal spolok okolo 30 členov a k dispozícii mal jednu ručnú striekačku a 100 m hadíc. Zakladajúci členovia si z vlastných prostriedkov zadovážili pláténé uniformy, ktoré im ušil miestny krajčír Jozef Socháň.

Prvý hasičský sklad. Foto:-archív obce-

*Výstava novej požiarnej zbrojnice 1958.
Foto:-archív obce-*

Z činnosti

Ku koncu letného a začiatkom jesenného obdobia prevládala činnosť našich hasičov hlavne v duchu osláv. V tomto roku prebiehali oslavy 130. výročia. Je to ojedinelý jav, že dve susedské obce začali spolupracovať proti požiarom a živelným pohromám a založili spoločný hasičský spolok vôbec.

Spoločný spolok trval približne 20 rokov. V roku 1922 dostala naša organizácia názov Dobrovoľná hasičská jednota v Smrečanoch.

Dňa 18.08.2018 sme sa na základe pozvania zúčastnili osláv 130. výročia založenia DHZ v obci Žiar. Pri oslavách sa zároveň konal aj Memoriál Vladimíra Kováča a akt položenía venčov na miesto jeho posledného odpočinku.

Po dvoch týždňoch sa aj v našej obci organizovali oslavy 130. výročia založenia hasičského spolku. Oslavy sa uskutočnili dňa 01.09.2018. Osláv sa zúčastnili aj funkcionári zo Štátnej správy, Krajskej organizácie DHZ a Okresných organizácií hasičov. Pri tejto príležitosti, bola nášmu spolku odovzdaná čestná zástava, ktorá je druhým najväčším vyznamenaním pre dobrovoľný hasičský spolok. Za dlhodobú prikladnú prácu boli ocenení aj

Z osláv Foto:-vš-

naši hasiči. Po slávnostnom otvorení sa konali ukážky hasičských družstiev z obcí Žiar, Veterná Poruba, Závažná Poruba a Jalovec. Zároveň sme vystavovali aj našu obecnú požiarnu techniku, ktorou disponujeme. Po oslavách a ukázkach nasledovala zábava.

Pri tejto príležitosti chcem poďakovať starostovi obce, obecnému zastupiteľstvu, sponzorom a všetkým organizátorom, ktorí sa pričínili o dobrý a dôstojný priebeh osláv.

-Predseda DHZ-

Folklórna skupina Smrečany

Folklór, to je prezentácia a zachovávanie tradícií našich predkov. Každý národ by mal vychádzať zo svojej histórie, učiť sa z nej a všetko dobré rozvíjať a zviditeľňovať a zlému sa vyhýbať.

Na toto slúžili rôzne pranostiky a ľudové múdrosti odpozorované dlhým časovým obdobím. Veľa z nich je pravdivých i teraz a mnohé z nich sa spomínajú.

- Lepšie jedno leto ako sto zím.
- Na svätého Vavrinca , švábka ide do hrnca.
- Svätá Margita volá žencov do žita.
- September, z poľa ber.

Aj v letnom období folklórna skupina prezentovala svoju činnosť už na uvedených podujatiach v poslednom čísle Smrečanovín. S programom Strihanie oviec sme žali úspechy na predstaveniach:

- 15. júla 2018 vystúpenie v Malatinej na festivale Valašskej kultúry, ľudových remesiel a spracovanie ovčieho mlieka ako i predaja hotových ovčiarskych výrobkov.
- 21. júla 2018 účinkovanie na záhrad-

V Malatinej. Foto:-Is-

Vystúpenie na Záhradkárskej zábave.

Foto: -Is-

kárskej zábave v Smrečanoch. Aj tu sme sa stretli s pozitívnym ohlasom na naše vystúpenie, ktoré malo neopakovateľnú atmosféru. Veď sme vystupovali doma, na krásnej zelenej lúke ako na skutočnom salaši.

- 28. júla 2018 sme sa zúčastnili v Liptovských Sliachoch na festivale „Liptovské dni matky“. Bol to už 12. ročník. Aj tu to bolo krásne, hoci nás celý čas hnevalo počasie, stále strašila búrka a dážď, no nakoniec sa všetky mraky rozišli a my sme za aplauzu predviedli naše vystúpenie Strihanie oviec.

- 25. augusta 2018 sa naša folklórna

skupina prezentovala i za hranicami okresu v Batizovciach na „Oslavách dňa obce“. Tu sme vystúpili s programom Strihanie oviec a Žatva. Zanechali sme dobrý dojem. Ešte pri odchode chodili za nami ľudia s veľkým ďakovaním za vystúpenia, ktoré sa im páčili.

Sme radi, že naša nie veľká obec Smrečany sa môže pochváliť aktívnym životom folklórnej skupiny a jej členov, zanietených a obetavých venovať svoj voľný čas na takúto činnosť, o ktorej si myslíme, že je veľmi dobrou formou zviditeľňujúcou obec Smrečany.

-Fsk Smrečany-

Divadelníci

Divadlo patrí deťom

Na čo sú dobré rozprávky? No napríklad na to aby sme utiekli z reality a preniesli sa na krásne lúky, či do nádherných zámkov a možno sa sami vžili do postáv princov a princezien, a samozrejme, aby sme stále verili, že dobro zvíťazí nad zlom. Práve preto sme sa rozhodli, že vám jednu takú rozprávkovú krajinu ukážeme s našimi mladými divadelníkmi. Tí už usilovne na-

cvičujú na smrečianskych divadelných doskách, a aj keď sa z nich niekedy ozýva krik, vždy je to myslené dobre. Naše detúrence sa naozaj snažia, pilne sa učia a počúvajú, čo ich učí pani režisérka, takže sa určite máte na čo tešiť. Do rozprávkovej krajiny sa spoločne preniesime v tom najkrajšom období roka a budeme sa snažiť spríjemniť vám sviatky pokoja a radosti. Viac prezradzať nejdeme. Iba to, že aj v zime môže rozkvitnúť šípková ruža.

-Iš-

Foto: -lš-

Smrečianski záhradkári

POZVÁNKA

OZ SMREČIANSKI ZÁHRADKÁRI

Vás pozýva na
VÝSTAVU OVOCIA, ZELENINY
A RUČNÝCH PRÁC
PRÍDTE SA POZRIEŤ DŇA
20.-21.10.2018 DO KULTÚR-
NEHO DOMU
V SMREČANOCH

VÝSTAVA BUDE OTVORENÁ:

SOBOTA: 14⁰⁰ - 18⁰⁰ hod.

NEDEĽA: 13⁰⁰ - 17⁰⁰ hod.

Výstavné exponáty prineste
v piatok 19.10.18

od 17⁰⁰ - 19⁰⁰ hod. do kultúr-
neho domu.

Uvitáme aj ručné práce a práce
našich detí a mládeže. Neza-
budnite ani na Vaše príbytky zo
záhrad, ako napr. štiepky muš-
kátov, trvalky, rôzne cibuloviny
a iné.

Materská škola

Naši škôlkari

Slávnostne sme začali školský rok
2018/2019 spolu s našimi škôlkarmi
3. septembra. Do materskej školy na-
stúpilo 20 detí, niektoré s úsmevom na
tvári a niektoré maličké deti mali ešte
sličky v očiach.

V tomto školskom roku nás čaká
veľa bohatých akcií. Dominantným
prvkom, ktorý sme si dali za cieľ, je,
že sme sa zamerali na predchádzanie
a prevenciu chorôb pravidelným rea-
lizovaním animoterapie, aromaterapie
a návštevou soľnej jaskyne. V septem-
bri nás navštívi pani logopedička,
ktorá zrealizuje vstupnú depistáž 4-
6 r. detí. S bezpečnosťou nás príde
oboznámiť pani policajtká Poliaková.
Október sa ponese v duchu osláv -
Úcta k starším. Spoločne budeme nav-
števovať Slovenské múzeum ochrany
prírody a jaskyniarstva a Galériu P.M.
Bohúňa. Pre zdravie detí v MŠ sme sa

rozhodli spolu s rodičmi, že deti budú navštevovať a cvičiť športové aktivity prostredníctvom kurzu Kids fun academy. Už sa tešíme na prípravu vianočných darčiekov, ktorú spolu s rodičmi a deťmi predáme na vianočnej tržnici, kde sa rozsvieti aj vianočný stromček. Mikuláša, ktorý nám každoročne nosí pekné darčeky, privítame v škôlke na besiedke.

Odmenou pre nás pedagógov, sú úsmevy a spokojnosť našich detí.

-kolektív MŠ-

Rodičia a deti

Naše deti...alebo príbeh cukrovej vaty

Boli prázdniny. Jedna upršaná stre-da. „Čo budeme robiť?“ vravia si deti a mamky. Stretnúť sa, tvoriť, vyrábať tak, aby to bolo užitočné. „A čo tá cukrová vata? Hovoríme o tom dlhšie?“ Takto vznikol nápad byť užitočnými pre daný cieľ.

A tak si deti s mamkami, nápadmi na kadečo, s látkami, farbami, stužkami, levandulami, kamienkami, sviečkami, farebnými papiermi, fľaštičkami, nitkami, štipcami... dali poobedňajšie stretnutie. Prišiel, kto mohol. A ten, kto nemohol, vyrábala doma. Radosť, veselá partia a kopec nápadov nám robil tvorivú spoločnosť. Vyrábali sme, lepili, šili, zašivali, strihali, maľovali. Výsledky snaženia ponúkali deti vo svojom stánku na záhradkárskej zábave a predávali všetko, čo vyrobili. Drobnosť si kúpil každý, čo išiel okolo stánku s výstižným názvom NAŠE

Foto:-ig-

DETI. Každý ochotný, čo prispel dobrovoľným príspevkom pri kúpe výrokov, podporil deti na nákup stroja na výrobu cukrovej vaty. A že ponúkať bolo čo! Vyzbieralo sa 379 eur!

Ale...ale...tento príbeh s jasným koncom neskončil tak, ako sme plánovali. Vďaka darcovi, pánovi Ladislavovi Hološovi. Bezplatne v tento večer daroval svoj stroj na výrobu cukrovej vaty pre deti. Takého činy sa v dnešnej dobe nezažijú len tak. Deti aj rodičia boli vďační a neskutočne dojatí. Veď svoj čas, chuť, snahu a nápady síce zúročili do úspešného finančného konca. „Ale čo teraz s vyzbieranými peniazmi?“ polemizovali deti, „vráťme všetkým peniaze späť!“ napadlo ich ako prvé. Ale komu? Aby ich upokojili, zúčastnení rodičia rozhodli múdro: „Keď ste si ich čestne zarobili, čestne ich aj využijete.“ Tak vďaka všetkým dobrým ľuďom obohatíme deti zážitkom bežne nezažitým. Bude to výlet.

Smer Vysoké Tatry. O tom všetkom isto napíšeme v ďalšom čísle. Príbeh o spolupatričnosti, radosti z nových zážitkov, chuti a zariadenosti pre dobrú vec, bude pokračovať.

Ďakujeme, ďakujeme, ďakujeme všetkým /menovite by to bolo na oveľa dlhší článok/ za nápady, pomoc, podporu, pochopenie a sponzorské dary. Ďakujeme, že môžeme žiť práve v tejto dedine, medzi skvelými kamarátmi.

A už len na záver. Kto bol doma a mohol, prišiel na záverečnú prázdninovú opekačku, 24. augusta 2018 na detskom ihrisku. Pri naháňkách, hrách, chrumkavých špekáčkách, praskaní dreva a užívaní si letného večera vznikla pamätná fotka. Fotka nášho spoločného srdca, vďaka ktorému žijeme, vďaka ktorému budeme i naďalej spolu vymýšľať nezabudnuteľné detstvo.

-mamičky-

Stánok s výrobkami. Foto: ig-

DSS oslavuje

Pred 70-timi rokmi darovala majiteľka Helena Smrečaniová československému štátu kaštieľ Smrečanovcov, ktorý bol postavený v roku 1750 v rokokovom štýle. 17. mája 1947 bol kaštieľ podpísaním darovacej zmluvy skonfiškovaný. Okresný národný výbor v Lipt. Mikuláši rozhodol, že v kaštieli bude útulok pre starých a opustených ľudí. Zariadenie vzniklo po vojne v roku 1948 pod názvom Štátny starobinec. Poskytoval služby 32 mužom a ženám. Zakúpili im ornú pôdu a hovädzí dobytok, o ktorý sa starali obyvatelia starobinca. Vtedy malo zariadenie 5 zamestnancov: správcu Jozefa Šutliaka, hospodára, účtovníka a dve ženy z domácnosti.

V rokoch 1951-1953 bolo postupne prijatých 10 rehoľných sestier, ktoré sa starali o starých ľudí. Starobinec premenovali na Domov odpočinku a v roku 1953 boli ženy premiestnené do iných zariadení. V Smrečanoch ostali len muži. V januári v roku 1954 bol novým správcom menovaný Miroslav Okoličáni. V roku 1955 zrušili chov hovädzieho dobytku a začali sa venovať chovu oviec a včiel. Po diferenciácii ústavov v roku 1961 bol domov premenovaný na Ošetrovací ústav pre duševne chorých mužov od 25 rokov. Rehoľné sestry pôsobili v zariadení až do roku 1984. Keď odišla posledná z nich na dôchodok, začali prijímať do zamestnania aj obyvateľov z dediny a okolia.

V rokoch 1971-1973 bola postavená zrubová chata na ubytovanie, na-

koľko sa kapacita zariadenia zvýšila na 81 klientov. V roku 1974 bola prijatá prvá kvalifikovaná zdravotná sestra pani Vilma Širicová. Od roku 1980 fungovalo zariadenie aj so zdravotným personálom ako Okresný ústav sociálnej starostlivosti. V roku 1989 sa začala pripravovať prístavba k pôvodnému kaštieli, nakoľko priestory kapacitne nevyhovovali.

Rok 1991 bol prelomový - zariadenie dostalo zriaďovaciu listinu. Mgr. Kamil Paluga za svoje funkčné obdobie dovedol vybudovanie prístavby, kanalizácie a plynifikácie do úspešného konca. Od roku 1996 bolo zariadenie začlenené pod Krajský úrad v Žiline, ktorý v roku 1998 zmenil názov zariadenia na Domov sociálnych služieb pre dospelých a znížil kapacitu na 70 obyvateľov. Od roku 2014 je riaditeľom zlúčených zariadení Mgr. Ján Kuzár.

Najstarším obyvateľom je 82 ročný Emilko Bialoň, ktorý do zariadenia prišiel v roku 1961.

Pre zdravých ľudí sú chorí ľudia veľkým darom, lebo vďaka nim si uve-

Prvá kvalifikovaná sestra - Vilma Širicová. Foto:-vš-

Dvaja oslávenci - Emilko Bialoň a pracovníčka DSS Soňa Marušiaková. Foto:-vš-

domujeme hodnotu nášho zdravia a veľaokrát aj hodnotu samotného života. Do duše človeka nevidíme, možno len tušíme, aká túžba drieme, či volá, alebo plače v jeho duši. Možno len tušíme, aké myšlienky sa dennodenne dotýkajú, či tlačia, a mučia jeho myseľ.

Spoločnosť je taká silná ako sa dokáže postarať o chorých, starých, či postihnutých.

Foto:-vš-

Oslavujeme „Domov“, v ktorom žijú ľudia, ktorí sa rozhodli byť si blízko seba, človek vedľa človeka, lebo sa navzájom potrebujú. Domov, ktorý „chce dávať“. Domov, ktorý prijíma a rešpektuje každú ľudskú bytosť a v rámci svojich možností jej podáva svoju solidárnu ruku.

Program k oslavám pripravila PhDr. Eva Štofčíková z LKS za spolupráce Anky Rysíkovej z DSS Smrečany.

-spracované podľa Evy Štofčíkovej-

V SKRATKE

- 21. júla sa konal už 21. ročník zábavy v prírode, ktorú zorganizovali Smrečianski záhradkári, hostia sa mohli zabaviť s hudobnou skupinou Flash, vidieť vystúpenie domácej folklórnej skupiny, vyhrať vecné ceny v tombole alebo ochutnať guláš.

Vítazi duatlonu - domáce družstvá.

Foto: -vm-

- Na konci júla sa futbalové áčko zúčastnilo Memoriálu Juraja Moravčíka v Bobrovcí a tento dvojdný turnaj vyhralo.

- 12. augusta sa uskutočnil tradičný futbalový turnaj detí o pohár Dušana Galisa.

- V sobotu 18. augusta sa uskutočnil tradičný Vysokohorský duatlon o cenu Žiarskej chaty. Pretekári odštartovali z námestia pred evanjelickým kostolom. Víťazmi kategórie domácich družstiev sa stali Miroslav Šteško (beh) a Martin Úžik (bicykel).

- 29. augusta sme si pietnym aktom kladenia vencov pripomenuli výročie SNP, účastníkom sa prihovoril zástupca starostu obce p. Martin Šimún, hymnické piesne zaspievali členovia folklórnej skupiny, báseň zarecitovala Nina Kacerová.

- V ten istý deň doobeda sa konala brigáda na novom futbalovom ihrisku, kde boli osadené stĺpy na siete za bránami ihriska.

- V polovici septembra námestie pred evanjelickým kostolom opeknelo - kvetináčmi s vysadenými okrasnými stromčekmi a vresmi.

- V sobotu 22. septembra sa na novom futbalovom ihrisku uskutočnil Futbalový turnaj starých pánov, kde družstvo TJDSŽ obsadilo 3. miesto. Vyhrali futbalisti zo Bziniec.

-mu-

Naši mladí futbalisti. Foto: -jro-

ŠPORT

Smrečanci žijú športom

S teplými dňami sa roztrhlo vrece aj s rôznymi športovými pretekmi, či už bežeckými alebo cyklistickými. Naši Smrečanci opäť nezaháľali a ukázali, čo počas svojich voľnočasových aktivít natrénovali. Už tradične počas letnej prípravy absolvuje rôzne preteky slovenský reprezentant v skialpinizme Jakub Šiarnik. Na Cross duatlone na Malinom Brde obsadil 2. miesto a rovnako aj na domácom duatlone. Na Smrekovici vyhral horskú cyklistickú časovku. Oblubuje i behy do vrchu, ako štvrtý vybehol na Slavkovský štít, tretí na Babky. Zúčastnil sa zaujímavých pretekov - beh na skokanský mostík na Štrbskom plese, kde skončil tretí a vyskúšal si i majstrovstvá sveta v tejto disciplíne v Rakúsku, kde skončil osemnásty. Zapretekmal si aj mimo Slovenska - v talianskych Dolomitoch.

Nežnejšie polovičky výrazne zastupuje Veronika Váleková. Venuje sa predovšetkým behu, ale zasúfaží si aj na bicykli. Po ôsmom kole je na čele Liptovskej bežeckej ligy medzi ženami. Vyhrala duatlon na Malinom Brde, beh po schodoch Liptovskej Mary, štvrtá vybehla na Babky. Na Cvyklo pohári (dvojkoľvé preteky na horských bicyk-

Lenka Stromková - víťazka behu v Bielom Potoku. Foto: Is-

Vítazi duatlonu - jednotlivci muži.

Foto: -archív jš-

loch) obsadila celkové druhé miesto, druhá skončila na horskej časovke na Smrekovici. Cyklistických pretekoch sa zúčastňuje i Alenka Janičeková. Vyhrala časovku v Liptovskej Lúžnej, druhá bola na jarnom šprinte v Bystrici, tretia na maratón v Súľovských skalách a vo Svite, štvrtá v Čutkovskej doline, celkové tretie miesto obsadila v Cvyklo pohári.

V zime na lyžiach a v lete na bicykli preteká medzi juniormi Mirko Marušiak - v Trstenom bol druhý a vo Filistíne tretí. Medzi deťmi sa bežeckých pretekoch zúčastňuje Lenka Stromková. Po 8. kole vedie vo svojej kategórii Liptovskú bežeckú ligu, na Mini maratón v Bystrici skončila tretia. Cyklistické preteky si vyskúšala Lea Váleková, v Čutkovskej doline bola tretia, v Trstenom preteky vyhrala.

Poznačte si do kalendára

- Posedenie pre seniorov k Mesiacu úcty k starším sa uskutoční v sále Kultúrneho domu v nedeľu 21. októbra o 15.00 hod. Tešia sa na vás s programom deti z MŠ a mládežnícky.
- 28. októbra si pri skale pripomenieme pietnym aktom vypálenie našej obce.

Turistický klub

TJ Družba Smrečany-Žiar Turistický klub organizuje **31. ročník výstupu na Plačlivô**, ktorý sa uskutoční 7. októbra 2018. Stretnutie na Plačlivom o 11:00 hod. Pre účastníkov výstupu bude pripravený guláš na Žiarskej chate.

Vítazky Cvyklo pohára

Foto:-archív pretekov-

NA ZÁVER

*Farbistú jeseň do vašich dní i duší
želá redakcia Smrečanovín*

Smrečanoviny – spravodaj Obecného úradu v Smrečanoch. Povolené OÚ Liptovský Mikuláš, registrované pod číslom 03/2001. Redakčná rada: Martin Šimún, Mgr. Darina Kořínková, Mgr. Miroslava Uramová. Vytlačil: PRINT MASTER Liptovský Mikuláš. Rukopisy príspevkov zasielajte na smrecanoviny@gmail.com alebo na Obecný úrad v Smrečanoch (smrecany@smrecany.sk), prípadne odovzdajte členom redakčnej rady. Smrečanoviny nájdete i na www.smrecany.sk. Nasledujúce číslo vyjde v decembri 2018.